

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

Poznámka: Zveřejněna je pouze upravená verze dokumentu z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů a aplikačních zákonů ČR).

Nejsou dotčena práva podle § 16 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) oprávněných osob uvedených v § 16 a § 17 téhož zákona.

9. zasedání zastupitelstva města dne: 21.10.2021

Bod pořadu jednání: 16

Participativní rozpočet pro rok 2022

Stručný obsah: V rámci procesu zapojování veřejnosti při participativním rozpočtu jsou pravidla projednávána v co nejširším kruhu. Na základě toho budou pravidla projednána v radě města, v zastupitelstvu města, v příslušných komisích i výborech.

MML, Odbor kancelář primátora

Zpracoval: Mejsnar Jiří, Ing. - vedoucí odboru kancelář primátora

Schválil: Mejsnar Jiří, Ing. - vedoucí odboru kancelář primátora

Projednáno: 19. jednání RM dne 5.10.2021
Komise pro místní agendu 21

Projednat ve Finanční výbor
výboru ZM: Výbor pro rozvoj a životní prostředí

Předkládá: Zámečník Jaroslav, Ing., CSc. v. r. - primátor statutárního města Liberec

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

schvaluje

Pravidla a harmonogram participativního rozpočtu pro rok 2022

ukládá

zahájit participativní rozpočet dle přiloženého harmonogramu

P: Zámečník Jaroslav, Ing., CSc. - primátor statutárního města Liberec

T: 01.12.2021

Důvodová zpráva:

Participativní rozpočet obecně představuje inovativní nástroj zlepšující komunikaci mezi radnicí a občany při rozhodování o rozdělení financí z městského rozpočtu. Obecně je možné popsat participativní rozpočet jako část peněz městského rozpočtu, o jejímž využití spolurozhodují obyvatelé společně se svými volenými zastupiteli. Postup, kterým radnice dospěje k tomu, jaké návrhy občanů budou součástí tohoto participativního rozpočtu, se může značně lišit od města k městu. Stejně tak se liší výše resp. podíl financí takto vyčleněných v rámci městského rozpočtu.

Níže uvádíme návrh postupu pro tvorbu Participativního rozpočtu města Liberec v roce 2021 - 2022. Ten lze popsat ve zkratce tak, že obyvatelé podávají návrhy, co by se za peníze z participativního rozpočtu mělo v Liberci v následujícím roce vylepšit. Své návrhy předkládají magistrátu k posouzení z hlediska realizovatelnosti. Vyvrcholením procesu je hlasování o tom, které návrhy mají být z peněz participativního rozpočtu zrealizovány.

Pro realizaci výstupů tohoto postupu bude využito 5 000 000,- Kč, které tak tvoří vlastní participativní rozpočet města Liberce. Tato částka bude využita v 24ti měsících po skončení hlasování, případně převedena do rozpočtu následujícího roku s tím, že musí být vynaložena na návrhy občanů, které budou předloženy a vybrány ve shodě s následujícím postupem na základě jasně definovaných pravidel odsouhlasených zastupitelstvem města.

Vedení města Liberec sběr nápadů v průběhu procesu tvorby participativního rozpočtu využívá také jako informaci o potřebách obyvatel a jejich představách rozvoje města.

V rámci nastavení pravidel byla řešena kritická místa, která by mohla vyvolávat konflikty, nebo město do budoucna zatížit. Například bude umožněno využít i zápočty hlasů - které eliminují kontroverzní projekty. Dále bylo stanoveno pravidlo, že projekt nesmí generovat provozní náklady větší než 20 % pořizovací ceny.

V roce 2020 byly vybrány následující projekty

Velké projekty:

- Lesní koupaliště – volnočasové a sportovní zázemí
- Oprava cyklostezky Odra/Nisa v Machníňě – kaluže a bahno pryč!
- Broumovské náměstí
- Revitalizace parku na náměstí Českých bratří

Malé projekty:

- Kultivace zeleně před prodejnou Káva čaj na Šaldově náměstí
- Oprava vyhlídky Jezdec
- Pocta rodáku Františkovi Peterkovi
- Odpočinkové molo na ulici 5. května
- Vytoužené dětské hřiště v Horním Hanychově
- Květnatý kruhový objezd u terminálu MHD Fügnerova
- Terénní úprava v areálu liberecké střelnice
- Park u Maršíkovy ulice a znovuoživení Plátenického potoka

i z nevybraných projektů byly některé realizovány, i když třeba ne v plném rozsahu:

Například v rámci projektu Revitalizace konečné zastávky po 35 letech se obyvatelé Harcova dočkali úpravy točky autobusu a nové zastávky

Nebo malý projekt „Přemístění sochy „Po válce“ na důstojné místo“ je také hotov

Při výběrovém řízení na zhotovitele cyklostezky jsme ušetřili a uvolnilo se nám cca 200 tis na další 2 malé projekty (kontejnerová stání).

U projektu schody v Rochlici U Močálu řešíme věc komplexně s chodníkem a novou zastávkou a budeme žádat o dotace.

Přílohy:

Participativní rozpočet ročník 2021-2022

**Pravidla a postup tvorby participativního rozpočtu 2. ročník
(2021-2022)**

Verze 1.3.

1. CO JE PARTICIPATIVNÍ ROZPOČET MĚSTA LIBEREC?

Participativní rozpočet obecně představuje inovativní nástroj zlepšující komunikaci mezi radnicí a občany při rozhodování o rozdělení financí z městského rozpočtu. Obecně je možné popsat **participativní rozpočet jako část peněz městského rozpočtu, o jejímž využití spolurozhodují obyvatelé společně se svými volenými zastupiteli**. Postup, kterým radnice dospěje k tomu, jaké návrhy občanů budou součástí tohoto participativního rozpočtu, se může v jednotlivých městech značně lišit. Stejně tak se liší výše resp. podíl financí takto vyčleněných v rámci městského rozpočtu.

Níže uvádíme **návrh postupu pro tvorbu Participativního rozpočtu města Liberec v roce 2021 - 2022**. Ten lze popsat ve zkratce tak, že obyvatelé podávají návrhy, co by se za peníze z participativního rozpočtu mělo v Liberci v následujícím roce vylepšit. Své návrhy předkládají magistrátu k posouzení z hlediska realizovatelnosti. Následně se předložené návrhy prezentují občanům města prostřednictvím webu, sociálních sítí, měsíčníku Zpravodaj, informačních letáků, případně se za asistence města setkávají předkladatelé s občany na veřejných diskusích. Na nich prezentují a případně diskutují o svých návrzích. Vyvrcholením procesu je hlasování občanů o tom, které návrhy mají být z peněz participativního rozpočtu zrealizovány.

Pro realizaci výstupů tohoto postupu bude využito 5 000 000,- Kč, které tak tvoří vlastní participativní rozpočet města Liberce. Tato částka bude využita v období 2 let po skončení hlasování, případně převedena do rozpočtu následujícího roku s tím, že musí být vynaložena na návrhy občanů, které budou předloženy a vybrány ve shodě s následujícím postupem na základě jasně definovaných pravidel odsouhlasených zastupitelstvem města.

Rada města Liberec sběr nápadů v průběhu procesu tvorby participativního rozpočtu využívá také jako informaci o potřebách obyvatel a jejich představách dalšího rozvoje města. Některé z návrhů tak mohou být realizovány z rozpočtu města na základě diskuze v zastupitelstvu města.

2. POSTUP PŘÍPRAVY PARTICIPAČNÍHO ROZPOČTU V ROCE 2021 - 2022

Navrhovaný projekt lze rozdělit do šesti základních kroků, resp. etap. Níže uvádíme navržený časový harmonogram s hlavními milníky, které označují odpovídající postup realizace projektu.

0. Stanovení pravidel a detailní podoby postupu tvorby Participativního rozpočtu

Milníky:

- Finalizace pravidel a detailní podoba postupu tvorby PaR včetně provozních nákladů a jmenování koordinátora PaR
- Příprava plánu a podkladů pro informování obyvatel
- Schválení postupu zastupitelstvem

1. Informování a motivace občanů

Milníky:

- Informování klíčových partnerů projektu – místní NNO, aktivní občané
- Kompletní prezentace podoby projektu prostřednictvím vytipovaných komunikačních kanálů (zpravodaj, FB, web, direct mail, akce města, letáky do škol, schránek, apod.)
- Předběžné konzultace nápadů na projekty s příslušným odborem magistrátu (KAM, odbor ekologie a veřejného prostoru)

2. Podávání návrhů projektů občanů

Milníky:

- Otevření možnosti podávat návrhy na projekty
- Formální kontrola návrhu

3. Prověření realizovatelnosti návrhů občanů

Milníky:

- Zveřejnění krátké anotace projektů (web, časopis, sociální sítě)
- Hodnocení návrhů z hlediska realizovatelnosti a zpětná vazba autorům
- Finalizace projektů ve spolupráci úřad – autor

4. Prezentace návrhů

Milníky:

- Informování občanů o finální podobě návrhů a blížícím se hlasování
- Výstava projektů spojená s diskusí s autory
- Zveřejnění detailních informací o způsobu hlasování

5. Výběr návrhů a sestavení Participativního rozpočtu, příprava realizace záměrů

Milníky:

- Hlasování
- Informační kampaň o výsledcích hlasování

6. Hodnocení postupu tvorby druhého ročníku participativního rozpočtu

7. Milníky:

srpen - říjen
2021

říjen -
listopad
2021

prosinec
2021 - leden
2022

únor - duben
2022

květen 2022

červen 2022

duben 2023

- Vyhodnocení výsledků a návrhy na zlepšení pro další ročník
- Realizace nejlépe hodnocených projektů

3. PRAVIDLA PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

1. **Obecná pravidla** stanovují základní parametry participativního rozpočtu
2. **Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů** stanovují, jaké návrhy občanů mohou být financovány z participativního rozpočtu
3. **Pravidla pro podávání návrhů obyvateli** stanovují, kdo může podat návrh
4. **Pravidla pro formální podobu zpracování návrhu** stanovují podobu toho, jakou podobu má jejich návrh mít.
5. **Pravidla pro formální postup podání návrhu** upravují, jakým způsobem mohou občané návrh podat.
6. **Pravidla pro postup posouzení realizovatelnosti návrhu**
7. **Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci** určují, jak budou ze všech realizovatelných návrhů vybrány ty určené k realizaci.
8. **Pravidla pro zpracování výsledků** určují, jak budou hlasy zpracovány.

Účastníci participativního rozpočtu:

Navrhovatel:

- Fyzická osoba bez omezení věku s trvalým bydlištěm na území města Liberce.
- Podává návrh, diskutuje s městem v případě potřeby o konečné podobě návrhu.
- Získává podporu pro svůj návrh.

Garant:

- Fyzická osoba starší 18 let s trvalým bydlištěm na území Liberce.
- Zastupuje navrhovatele v případě jeho nepřítomnosti.
- Poskytnutím kontaktních údajů vyjadřuje souhlas s podáním návrhu.
- Garant může být současně navrhovatelem jiného projektu, než kterému je garantem.

Magistrát města Liberec:

- Organizuje projekt participativního rozpočtu (na základě interních pravidel úřadu).
- Asistuje občanům při podávání návrhů.
- Provádí analýzu realizovatelnosti podaných návrhů.
- Zajišťuje hlasování určené k výběru návrhů.
- Zajišťuje realizaci vítězných návrhů.
- Podporuje účast občanů.

Občan:

- Udělením kladných, resp. záporných hlasů vyjadřuje svůj souhlas, resp. nesouhlas s realizací vybraného návrhu.

1. Obecná pravidla

- Pro participativní rozpočet města Liberec bude v rozpočtu města vyhrazena částka 5 000 000,- Kč, která bude rozdělena mezi dvě skupiny projektů:
 - Malé projekty, jejichž náklady na realizaci budou 40tis. – 200tis. Kč. Celková částka určená pro malé projekty činí 1 mil. Kč.
 - Velké projekty, jejichž náklady na realizaci budou 200tis. – 1 mil. Kč. Celková částka určená pro velké projekty je 4 mil. Kč.
- Finance z participativního rozpočtu budou využity na realizaci návrhů občanů zaměřených na zkvalitnění života v Liberci ve shodě s následujícími pravidly.
- Role města je asistence občanům při vymýšlení a podávání návrhů. Je odpovědné za posouzení realizovatelnosti návrhů, případně spolupráce na jejich úpravě do realizovatelné podoby. V poslední fázi je to příprava a samotná realizace návrhů, které občané vyberou k realizaci.
- Finance participativního rozpočtu nesmí propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního, nekomerčního, náboženského či politického charakteru.
- Návrhy občanů se musí týkat projektů na území města Liberce.

2. Pravidla pro posouzení realizovatelnosti návrhů

- Realizace návrhu musí být v kompetenci města.
- Realizace návrhu nesmí být v rozporu se strategickým a územním plánem a s plánovanými investičními akcemi města.
- Návrh musí mít přínos pro město a jeho občany a musí být všem občanům zajištěn přístup bezplatně po většinu dne (s výjimkou případných nákladů na spotřebu energií).
- Součástí celkových nákladů musí být i náklad na projektovou dokumentaci.
- Návrh musí být realizovatelný během 2 let od výběru v závěrečném hlasování.
- Návrh nebude generovat roční provozní náklady přesahující 20 % jeho pořizovací ceny.
- Návrhy se musí týkat investic realizovaných na pozemcích či v majetku města Liberec.
- Návrh musí být udržitelný po dobu 5 let.

3. Pravidla pro podávání návrhů obyvateli

- Návrh může podat osoba s trvalým bydlištěm v Liberci bez omezení věku.
- Návrh musí být formálně správně proveden (odpovídá bodu 4).
- Návrh musí podpořit alespoň dva garanti (občané města starší 18 let).
- Každý občan může podat i podpořit více než jeden návrh.
- Ověření majetkoprávních vztahů umožňuje mapová aplikace marushka.liberec.cz.

4. Pravidla pro formální podobu návrhu

- Název
- Popis výchozí situace, na kterou autoři reagují včetně přesné specifikace místa a ilustrativní fotografie
- Popis navrhovaného řešení (účel, cíl, aktivity, atp.)
- Odhadované náklady na realizaci návrhu (včetně informací o nákladech na údržbu). Ke stanovení nákladů na realizaci poslouží předkladateli orientační ceník nejběžnějších položek, který bude přístupný na webu.
- Kontakty na autora návrhu tzn., adresa bydliště, telefon, e-mail (je-li)
- Jména a kontakty na guaranty návrhu

- Součástí popisu podávaného navrhovaného návrhu pak musí být ilustrativní obrázek, jehož autorem je předkladatel návrhu nebo k němu má autorská práva (např. foto současného stavu, ale také obrázky, skici atp., které návrh ilustrují).

5. Pravidla pro postup podávání návrhu

- Návrh je podán na Magistrát města Liberec elektronicky přes webové rozhraní stránky participativního rozpočtu nebo elektronicky na podatelně za asistence pracovníka úřadu.
- Návrhy u sebe soustřeďuje koordinátor, který provede kontrolu jejich formální správnosti a poté navrhovateli poskytne zpětnou vazbu.
- V případě formálních nedostatků vrací návrh autorovi k dopracování a ten má 10 pracovních dní na nápravu.
- V případě formální správnosti prezentuje koordinátor předložené návrhy na webových stránkách participativního rozpočtu a postupuje je příslušnému odboru k analýze realizovatelnosti.

6. Pravidla pro postup posouzení realizovatelnosti návrhu

- Kontrola předložených návrhů bude prováděna průběžně po jejich podání.
- Výsledky kontroly budou uveřejněny na webu participativního rozpočtu. Individuálně budou autorům zápisy zaslány elektronicky na uvedenou emailovou adresu uvedenou ve formuláři pro podání návrhu.
- V případě věcného sporu s pravidly realizovatelnosti poskytne koordinátor ve spolupráci s příslušným odborem zpětnou vazbu navrhovateli. Příslušný odbor je zodpovědný za případnou spolupráci na úpravě návrhu do realizovatelné podoby.
- Pokud návrh projde úspěšně kontrolou, má se za to, že je realizovatelný a může být zařazen do hlasování.
- Pokud se sejde více návrhů, které mají být realizované na jednom místě, budou navrhovatelé kontaktováni a dojde ke sloučení projektů. V případě sloučení projektů budou v následném procesu hodnocení a realizace projektu všichni navrhovatelé vystupovat společně.

7. Pravidla pro výběr návrhů určených k realizaci – hlasování

- Hlasování se mohou účastnit obyvatelé města starší 15 let.
- Hlasování bude probíhat elektronickou formou přes webové rozhraní stránky participativního rozpočtu. Hlasovat bude možné také elektronicky na podatelně s asistencí zaměstnance úřadu. Hlasující potřebuje k hlasování mobilní telefon, na který bude zaslán ověřovací SMS kód.
- Hlasující bude mít k dispozici 3 kladné a jeden záporný hlas.
- Záporný hlas lze při hlasování použít až po použití minimálně dvou kladných hlasů.
- Elektronické hlasování bude ověřováno pomocí unikátního SMS kódu přiděleného k telefonnímu číslu hlasujícího.
- Hlasující může rozdělit své hlasy mezi libovolné návrhy. Jednomu návrhu však maximálně jeden hlas.

8. Pravidla pro zpracování výsledků

- Platná budou ta hlasování, která budou v souladu s pravidly uvedenými výše.
- Sečtou se, příp. odečtou (v případě záporných hlasů), všechny hlasy pro jednotlivé návrhy.
- Na základě získaných hlasů se sestaví výsledkový žebříček.

- Na základě tohoto žebříčku se rozdělí finanční prostředky potřebné pro realizaci návrhu, v pořadí od návrhu, který získal nejvíce bodů až do vyčerpání přidělených finančních prostředků.
- Pokud získají dva či více návrhy stejný počet bodů, realizuje se ten, který byl podán dříve. Okamžikem podání je myšleno zaslání návrhu přes webový formulář (viz bod 5 Pravidla pro postup podávání návrhu)
- Návrh, který získá více jak 25 % podíl negativních hlasů, nebude realizován z důvodu vysoké kontroverze.